

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. De abrogatione, & cessatione antiquæ legis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

& proximi, tamen expressum non esset formaliter in Decalogo, tamen virtualiter in illo continetur, eò quòd omnis lex in DEI & proximi charitate fundetur. Unde D. Gregor. hom. 27. in Evang. *Præcepta Divina sunt quidem multa per diversitatem operis, sunt tamen unum in radice charitatis.* Alia verò præcepta moralia magis particularia, ut quæ spectant ad virtutem Religionis, temperantiæ, justitiæ &c. ideo virtualiter continentur in decalogo, quia sunt tanquam conclusiones in suis principiis & fructus in semine.

9. Quæres secundò. Quomodo præcepta moralia pertineant ad legem Veteris Testamenti, cum potius videantur pertinere ad legem naturæ? Respondeo cum Illustriss. Reding loc. cit. n. 8. distinguendum esse in ejusmodi præceptis diversum ordinem. Nam primò per illa homo ordinatur ad honestum naturale tanquam finem naturæ rationali quâ tali proprium, & sic pertinent ad legem naturalem humanis mentibus à DEO auctore impressam. Secundò potest per illa homo sub lumine fidei divinitus revelatæ ordinari ad finem supernaturalem ejusmodi præceptorum observantiâ meritorie consequendum: & sic pertinent ad novam legem gratiæ. Tertiò per illa ordinabatur populus ad Messiam venturum, ut nempe observantiâ ejusmodi præceptorum sub promissione temporalium bonorum, majori puritate disponeretur ad Christum ex se nasciturum: ut enim D. Th. hic q. 93. a. 4. ait, soli Judæorum populo legem dari debuisse, quòd, cum promissiones de Christo Judæorum Patribus factæ sint, decerneret, cum populum, ex quo Christus nasciturus erat, quoddam speciali sanctificatione pollere. Unde etiam Apostolus Rom. 3. docet, illi populo credita fuisse cõquæ DEI: & sub hac postrema consideratione præcepta moralia propria sunt veteri testamento.

Quæres tertio. Quotuplicia fuerint præcepta ceremonialia? Respondeo: Illa à D. Th. hic q. 101. & 102. congruè reduci ad quatuor genera, nimirum sacrificia, sacra, sacramenta, & observationes ceremoniales. Cujus numeri rationem dat S. D. cit. q. 101. a. 3. quòd præcepta ceremonialia præcipuè fuerint ordinata ad cultum Divinum: ipse porro cultus Divinus principaliter consistebat in sacrificiis, de quo passim in libro Levitici: ipsa sacrificia & cultus Divinus ulterius exigebant certum locum, vasa, & instrumenta sacrificandi, quæ nomine sacrorum comprehenduntur: unde alterum genus præceptorum de sacris, h. e. tabernaculo, arca, altaribus, thuribus, &c. Secundò exigebant specialem ad DEI cultum, sacrumque ministerium deputacionem, quòd pertinebant sacramenta, & inde tertium genus præceptorum; Ac denique certos ritus, & observantias legales, quibus veri DEI cultores ab aliis discernerentur, quòd pertinent præcepta ceremonialia de observationibus, quæ quartum genus præceptorum absolvunt. Singulorum mysticas ac symbolicas significaciones exponit loc. cit. D. Th. & S. Script. Interpretes.

Quæres quartò. Quotuplicia fuerint præcepta judicialia? Respondeo cum eodem S. D. q. 104. a. 4. juxta quadruplicis ordinis distinctionem judicialia quoque præcepta in quatuor classes posse dispesci. Prima est eorum, quibus constituebatur certus ordo inter Principem, seu Magistratum & populum: secunda, quibus ipsi populares inter se; tertia, quibus populus ad extraneos; & quarta eorum, quibus domestici inter se, maritus & uxor, parentes & filii, dominus & servus ordinabantur. Prima classis continebat mutua officia Principis & subditorum; Altera officia civium, vendiciones, emptiones, &c. Tertia officia versus extraneos, uti bella, suscepciones peregrinorum, &c. Quarta domesticam conversationem &c.

ARTICULUS II.

De abrogatione & cessatione legis antiquæ.

SUMMARI A.

1. Lex antiqua abrogata per Christum.
2. Quo sensu dicatur eterna?
3. Non fuit abrogata ante passionem.
4. Sed in ipsa morte Christi.
5. Quo sensu aliqua præcepta antiquæ legis dicantur mortua, vel mortifera?
6. Lex quoad omnia præcepta fuit inæqualiter mortua.
7. Ceremonialia quando cæperint esse mortifera?

§. I.

An & quando lex antiqua fuerit abrogata?

1. CONCLUSIO PRIMA. Lex antiqua fuit abrogata per Christum. Est certa Catholicorum contra Judæos, ex D. Th. q. 103. a. 3. & 104. a. 3.

Probatum primò veteris testamenti autoritate, ubi Jer. 31. DEUS promittit: *Faciam domui R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.*

Israël, & domui Jacob fœdus novum non secundum pactum, quod pepigi cum Patribus eorum, in die quâ apprehendi manum eorum, ut educerem eos de terra Ægypti. Præterea. Ablato & mutato sacerdotio legis antiquæ, non potuit illa salva consistere, siquidem præcepta ceremonialia majori ex parte referuntur ad sacrificia & sacerdotium antiquæ legis: sed fuit ablatum sacrificium & sacerdotium veteris legis, ut habetur apud Daniele m. c. 9. fuit etiam à Christo mutatum partim per sacrificium cruentum in Cruce, partim per incruentum in ultima cœna, ubi Christus se exhibuit Sacerdotem non juxta ritum & institutionem legis Mosaicæ, sed secundum ordinem Melchisedech, prout de ipso dicitur Ps. 109. *Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.*

Probatum secundò autoritate novi testamenti; præterquam enim quòd hanc veritatem rotâ

epistolâ ad Galatas D. Paulus propugnat, etiam ad Rom. c. 7. dicit: *Vos mortificati estis legi per corpus Christi.* Et Hebr. 7. *Reprobatio quidem fit præcedentis mandati, propter infirmitatem ejus & inutilitatem.* Et S. Petrus Act. 15. *Quid tentatis DEUM imponere jugum [legis] super cervicem discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus: sed per gratiam Domini nostri JESU Christi credimus salvari, quem admodum & illi.*

2. Dices. Quod est æternum, non est mutationi & cessationi obnoxium: sed lex antiqua in S. Scriptura sæpius dicitur æterna: ergo non est mutationi & abrogationi subiecta. Secundò, Christus dixit: *Non veni legem solvere, sed adimplere.*

Respondeo ad 1. Vocari æternam, vel primò quoad rem significatam, nempe Christum & Evangelium: vel secundò, quia diutissimè duratura, prout æternitas in S. Script. & apud Hebræos sæpius accipitur juxta SS. Interpretes: vel terciò, quia non habet alium terminum, nisi ipsi legi intrinsicè, & à legislatore intentum, nempe veritatem Evangelicam, quæ per mortem Christi instituta umbratilis illa & figurativa lex veteris testamenti non poterat ulteriorem sui durationem postulare.

Ad 2. Respondeo, sensum esse, quòd Christus non venerit ad tollendam illius legis observantiam, priusquam illius figuræ per suam mortem & passionem implerentur; tunc enim non amplius poterat esse locus umbris & figuris.

3. CONCLUSIO SECUNDA. *Ante Christi passionem lex antiqua non fuit abrogata.* Est contra Scotum, qui in 4. dist. 3. q. 4. §. quantum ergo, docet, saltem præceptum circumcisionis [quod facillè extenditur etiam ad alia præcepta] fuisse mortuum statim ab institutione baptismi.

Ratio juncta authoritati est: Tunc solùm lex vetus cœpit abrogari, quando lex nova cœpit obligare, novumque testamentum fuit conditum; sed novum testamentum non fuit conditum nisi in sanguine & morte Christi, neque ante ipsius mortem cœpit obligare lex Evangelica: ergo ante mortem Christi lex vetus non potuit abrogari. Minorem tradit Apostolus Hebr. c. 9. *Ideo, inquit, novi testamenti mediator est, ut morte intercedente &c. Testamentum enim in mortuis confirmatum est, alioquin nondum valet, dum vivit, qui testatus est.* Ruellus de tabernaculo, id est, sacerdotio & religione veteris testamenti loquens significat illud durasse usque dum Christus sanguinem fudit: *Prius, inquit, tabernaculum habet statum, & offeruntur munera & hostia, donec propalata fuit Sacramentorum via, & Christus per proprium Sanguinem introivit semel in Sancta æternâ redemptione inventâ.*

4. CONCLUSIO TERTIA. *Tota lex antiqua fuit mortua, consummata per mortem Christi sacrificio in ara Crucis.* Ratio est: quia lex antiqua fuit alligata statui veteris Testamenti, quo proinde sublato etiam illa suam amisit efficaciam: atqui in morte Christi sublato est testamentum vetus, confirmato jam per mortem testatoris novo Testamento Hebr. 9. translato à Synagoga sacer-

dotio, impletis præcedentibus vaticiniis & figuris, consummatum per crucis sacrificium omnibus sacrificiis, in cuius signum statim post mortem Christi scissum est templi velum. Lucæ 23. ergo etiam lex antiqua in morte Christi mortua fuit & antiquata.

§. II.

An tota lex antiqua equaliter sit mortua

Nota. Aliud esse præcepta antiqua legis, se mortua, aliud esse mortifera. Mortua eo dicuntur, quòd careant efficaciâ obligandi ad sui observantiam; mortifera verò, quòd sine gravi peccato observari non possint; adeoque sui observatoribus animæ mortem inferant. Quo posito fit

CONCLUSIO QUARTA. *Lex Mosaica quantum ad omnia præcepta non fuit equaliter mortua.* Unde præcepta moralia quoad antiqua legis ritulum, & quasdam circumstantias ipsi statim proprias, ut est v. g. cultus Sabbati, fuerunt mortua; vigent tamen etiamnum quoad substantiam, siquidem ut sic pertinent ad legem naturæ, sunt confirmata per Evangelium.

Præcepta cærimonialia ita quoad substantiam sunt mortua, ut etiam sint observantibus mortifera, quia illius legis cærimoniz erant umbra, protestationes, annunciationes Christi venturi: sed manifestatâ jam Dominici adventus, & Redemptionis veritate, non amplius est licitum prædicare vel annunciare adventum Christi futurum: ergo.

Præcepta demum judicialia sunt quidem quoad substantiam mortua, non tamen sunt per se mortifera. Sunt mortua quoad substantiam, quia ordinabantur tum ad bonum politicum Republicæ Israeliticæ, tum ad Chillum figurandum: sed tam figuræ Christi, quam Republicæ Israeliticæ expiraverunt: ergo. Non tamen per se sunt mortifera, quia multa continent ex aequitate naturali deducta, publicæque tranquillitati accommodata, neque ad annunciandum Christi adventum præcisè ordinata.

CONCLUSIO QUINTA. *Præcepta cærimonialia antiqua legis à passione Christi usque ad divulgationem Evangelii fuisse mortua, non mortifera: ab hujus vero divulgatione etiam mortifera.* S. D. q. 103. a. 4. ad 1. Et quidem prior pars habetur exemplis S. Script. nam & Timotheus ab Apostolo Paulo post Christi passionem fuit circumcissus. Et Act. 19. Apostoli fidelibus præceperunt, ut abstinerent à suffocatis, quorum utrumque pertinebat ad cærimonias antiquæ legis. Ratio totius responsionis est: quòd post factam toto orbe promulgationem, & divulgationem legis Evangelicæ, non sit convenientius amplius exerceri ritus Judaica genti proprios, & Christi venturi protestativos; initio verò prædicationis Evangelicæ, ut facilius esset Judæorum conversio, & in unam Ecclesiam unâ cum gentilibus adunatio, poterant aliqui ritus Judaici ab Apostolis permitti, & bonâ intentione exerceri dummodo non fierent ut signa protestativa Christi venturi, aut ut media necessaria ad salutem.